

2021-03-23

TJÄNSTESKRIVELSE, rev
Dnr UBN 2021/38

Utbildningsnämnden

Fördjupad redovisning av kunskapsresultaten läsåret 2019/20

Förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden noterar informationen till protokollet.
2. Utbildningsnämnden noterar att resultatskillnader inom skolor kommer att tas upp i utbildningsenhetens resultatdialoger med rektorer som planeras till hösten 2021.

Sammanfattning av ärendet

Ärendet belyser elevers kunskapsresultat i grund- och gymnasieskolan läsåret 2019/20 ur olika perspektiv. Jämförelse görs av Nackas, Stockholms läns och rikets genomsnittliga resultat. Jämförelser görs även över tid, mellan skolor och elevgrupper. För gymnasieskolan redovisas bland annat så kallade förädlingsvärden samt i vilken utsträckning som ungdomar är etablerade i arbetslivet eller studerar efter gymnasieskolan.

Generellt är de genomsnittliga kunskapsresultaten högre i Nacka än i länet och riket samt stabila över tid. I årskurs 9 är skillnaderna små mellan flickornas och pojkarnas resultat. Pojkarna har något högre resultat än flickorna i Nacka vad gäller såväl gymnasiebehörighet som andel som klarat alla ämnen, men inte i genomsnittligt meritvärde. I gymnasieskolan har kvinnorna högre resultat än männen, med undantag för genomströmningen på yrkesprogrammen, som är högre för män än för kvinnor.

I årskurs 9 finns tydliga resultatskillnader mellan elever utifrån föräldrarnas högsta utbildningsbakgrund. I gymnasieskolan finns också tydliga resultatskillnader, som kan ha påverkats av olikheter i antagningspoäng och programutbud. Resultatskillnader inom skolor är något som utbildningsenheten planerar ta upp i de resultatdialoger med rektorer som planeras till hösten.

Ärendet

Utbildningsenheten redovisar årligen kunskapsresultat för Nackas grundskolor till utbildningsnämndens sammanträde i september. I kvalitetsanalysen redovisas ytterligare resultat för grundskolan samt för gymnasieskolan. I detta ärende görs en mer fördjupad redovisning för både grund- och gymnasieskolan. Statistik om elevresultaten i årskurs 9

och gymnasieskolan har inhämtats från Statistiska Centralbyrån, SCB.¹ Elevernas måluppfyllelse i årskurserna 1 och 3 är inhämtade från rektorerna i samband med höstens kvalitetssamtal och har tidigare redovisats i Kvalitetsanalys 2020. I tabellbilagan återfinns dessa resultat redovisade per skola. I övrigt avser den fördjupade redovisningen om grundskolan i denna tjänsteskrivelse resultaten i årskurs 9.

Fördjupningen visar de genomsnittliga resultaten över tid och på skolnivå samt i jämförelser med Stockholms län och riket. Tidsjämförelser görs för den period det finns jämförbara resultatmått, vilket är 2015–2020 för grundskolan och 2014–2020 för gymnasieskolan. Resultaten redovisas per kön, samt för grundskolan också per elevgrupp utifrån föräldrarnas högsta utbildningsnivå. För gymnasieskolan redovisas skillnader i resultat mellan gymnasieskolor och mellan programtyp samt över tid. Även förädlingsvärden samt elevers etablering i arbete eller studier efter gymnasieskolan redovisas. Vissa tabeller redovisas i bilagan.

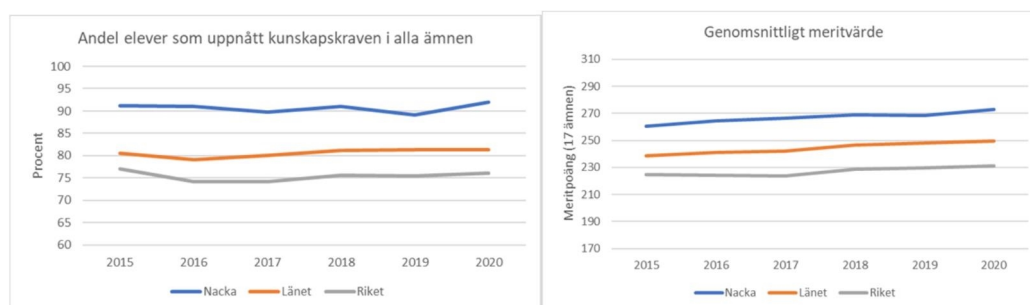
Grundskolan

Elevernas slutbetyg i årskurs 9 över tid i Nacka, länet och riket

Hur väl lyckas grundskolan med uppdraget att eleverna ska klara alla ämnen och utvecklas så långt möjligt? De vanliga resultatmått från den offentliga statistiken som bäst fångar detta är andelen elever som uppnått kunskapskraven i samtliga grundskolans 17 ämnen när de avslutat sista årskursen i grundskolan och elevernas genomsnittliga meritvärde, det vill säga sammantagna meritvärdespoäng i alla ämnen.

Grundskolan i Nacka klarar sitt uppdrag väl, mätt på de ovan nämnda sätten, även i förhållande till länet och riket samt på ett stabilt sätt över tid. Vårterminen 2020 drog Nacka ifrån något ytterligare i måluppfyllelse för årskurs 9, se figur 1. Andelen elever som klarade kunskapskraven i alla ämnen var då 92 procent, jämfört med 81 procent i Stockholms län och 76 procent i riket. Det genomsnittliga meritvärdet i Nacka uppgick till 273, jämfört med 249 i länet och 231 i riket.

Figur 1: Genomsnittliga betygsresultat i årskurs 9 (Nacka, länet, riket) åren 2015–2020. Observera att skalan inte börjar på noll. Att ha klarat alla ämnen med lägsta godkänd betygsnivå (E) motsvarar ett genomsnittligt meritvärde av 170 meritvärdespoäng. Högsta betygsnivån (A) i alla ämnen motsvarar 340 meritvärdespoäng.

¹ Samtliga fristående huvudmän för Nackas grundskolor och alla huvudmän utom en för gymnasieskolor har lämnat samtyckesförklaring till utbildningsenheten om att statistik om elevers resultat får inhämtas från SCB och publiceras. Samtyckesförklaring måste medfölja statistikbeställningen med anledning av SCB:s policy om sekretess.

Källa 2015-2019: Skolverket, 2020: Statistiska centralbyrån.

Flickors och pojkars slutbetyg i årskurs 9

Resultatskillnaderna mellan könen har minskat tydligt de senaste tre åren i länet och i riket, medan resultaten har varit mer stabila och skillnaderna relativt små i Nacka. Det vanliga mönstret är att flickorna når högre måluppfyllelse än pojkarna. Så är fortfarande fallet också i Nacka vad gäller meritvärdet, men skillnaderna i resultat minskar tydligt vilket beror på förbättringar i pojkarnas resultat. Enligt SCB:s statistik hade flickorna i Nacka ett genomsnittligt meritvärde som var 17 meritvärdespoäng högre än pojkarnas år 2020, vilket är den lägsta resultatskillnaden mellan könen under perioden 2015-2020.

Som tidigare redovisats i tjänsteskrivelse Elevers resultat läsåret 2019/20 (UBN 2020/119), som baserades på utbildningsenhetens sammanställning av uppgifter från gymnasieantagningen, uppnådde pojkarna i något högre utsträckning än flickorna i Nacka behörighet till gymnasieskolan läsåret 2019/2020. Det bekräftas här av den offentliga statistiken från SCB, som anger att 95,9 procent av pojkarna blev gymnasiebehöriga, jämfört med 95,1 procent av flickorna. Därtill visar SCB:s statistik i denna tjänsteskrivelse att det också var en något högre andel pojkar än flickor i Nacka som klarade alla grundskolans ämnen; 92,1 procent av pojkarna, jämfört med 91,8 procent av flickorna. Det är första gången under jämförelseperioden som en större andel pojkar än flickor klarat alla ämnen.

Figur 2: Slutbetyg i årskurs 9 för flickor respektive pojkar i Nacka, länet och riket åren 2015-2020. Observera att skalan inte börjar på noll. Att ha klarat alla ämnen med lägsta betygsnivå för godkänt (E) motsvarar ett genomsnittligt meritvärde av 170 meritvärdespoäng. Högsta betygsnivån (A) i alla ämnen motsvarar 340 meritvärdespoäng.

Källa 2015-2019: Skolverket, 2020: Statistiska centralbyrån.

Det är positivt att mönstret av minskade resultatskillnader mellan könen i Nacka inte enbart gäller gymnasiebehörigheten, utan även andelen elever som uppnår

kunskapskraven i samtliga ämnen och meritvärdet. Det är viktigt för att skolans uppdrag inte är avgränsat till att eleverna ska uppnå gymnasiebehörighet. När eleverna lämnar grundskolan ska de ha fått med sig de grundläggande kunskaper som behövs för ett aktivt deltagande i samhällslivet och fortsatta studier. Eleverna ska också utmanas och stimuleras att nå så långt möjligt, utifrån sina förutsättningar. Därtill är det förstås positivt – och viktigt – att de minskade skillnaderna kommer sig av att pojkarnas genomsnittliga resultat förbättrats och inte av försämrade resultat för flickorna.

På skolnivå ser det lite olika ut vad gäller resultatskillnader mellan könen, se bilaga där resultaten redovisas per skola läsåret 2019/20. Resultatskillnader inom skolorna är något som kommer att tas upp i årets resultatdialoger med grundskolans rektorer.²

Elevernas slutbetyg utifrån föräldrarnas högsta utbildningsnivå

Ett generellt resultat i Sverige såväl som i andra länder är att elevers kunskapsresultat delvis förklaras av föräldrarnas utbildningsnivå. Samtidigt har skolorna ett kompensatoriskt uppdrag, där skillnader i elevers förutsättningar hemifrån inte ska vara avgörande för hur det går i skolan.

Figur 3: Slutbetyg i årskurs 9 redovisat utifrån föräldrarnas högsta utbildningsnivå i Nacka, länet och riket läsåret 2019/20. Observera att skalan inte alltid börjar på noll. Att ha klarat alla ämnen med lägsta betygsnivå för godkänt (E) motsvarar ett genomsnittligt meritvärde av 170 meritvärdespoäng. Högsta betygsnivån (A) i alla ämnen motsvarar 340 meritvärdespoäng.

Notera: Elever med okänd bakgrund ingår inte.

Källa: Statistiska centralbyrån.

² Nästa omgång av utbildningsenhetens resultatdialoger med rektorer planeras ske i form av digitala möten hösten 2021, med redovisning av dessa till utbildningsnämnden i november i enlighet med utvärderingsplanen.

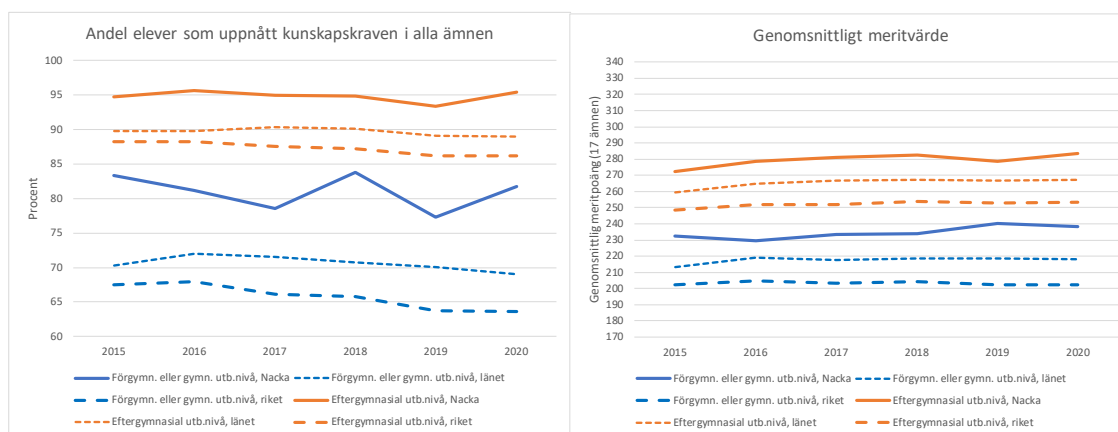
Av figur 3 framgår att det läsåret 2019/20 fanns tydliga skillnader i genomsnittligt resultat, såväl i Nacka som i länet och riket, mellan elevgrupper beroende på om föräldrarnas högsta utbildning var eftergymnasial nivå eller lägre. Även om antalet elever i den sist nämnda gruppen är relativt liten i Nacka (ungefär var femte elev i årskurs 9) är denna tydliga resultatskillnad ändå viktig att uppmärksamma. Utbildningsenheten avser därför att i samband med höstens resultatdialoger, som nämnts ovan, ta upp resultatskillnader för att få ta del av skolledningarnas analys av dessa.

Skillnaderna i genomsnittligt resultat mellan dessa två elevgrupper är mindre i Nacka än i länet och riket. Gymnasiebehörigheten läsåret 2019/2020 var nio procentenheter högre för gruppen elever vars föräldrar hade eftergymnasial utbildningsnivå än den var för gruppen vars föräldrar hade förgymnasial eller gymnasial utbildningsnivå. Motsvarande resultatskillnad var 13 procentenheter i länet och 16 procentenheter i riket.

I Nacka var motsvarande resultatskillnad vad gäller andelen elever som klarade samtliga grundskolans ämnen 14 procentenheter, jämfört med 20 respektive 23 procentenheter i länet och riket. Skillnaden i genomsnittligt meritvärde för de två elevgrupperna var 45 meritvärdespoäng i Nacka, medan den var 49 respektive 51 meritvärdespoäng i länet och riket.

I bilagan redovisas resultaten på skolnivå. Där framgår bland annat att friskolorna sammantaget har högre genomsnittligt resultat än de kommunala skolorna vad gäller gruppen elever vars föräldrar har lägst utbildningsnivå.

Figur 4: Elevers slutbetyg i årskurs 9 redovisat utifrån föräldrars högsta utbildningsnivå (Nacka, länet och riket), åren 2015-2020

Källa 2015-2019: Skolverket, 2020: Statistiska centralbyrån.

I figur 4 redovisas resultaten för de två elevgrupperna över tid. För gruppen elever vars föräldrar har högst gymnasial utbildningsnivå varierar andelen som klarar alla ämnen från år till år under perioden och avviker därmed från det vanliga, relativt stabila resultatmönstret i Nacka. Detta skulle kunna avspegla att förutsättningarna inom elevgruppen varierar från år till år och att det är en utmaning att snabbt anpassa kompetens, undervisning och organisation på ett sätt som gör att skolan kompenserar

fullt ut för elevernas olika förutsättningar. I jämförelse med länet och riket bör man också hålla i minnet att elevgruppen är relativt liten i Nacka (21 procent av årskullen, jämfört med 32 procent i länet och 39 procent i riket).

Elevernas resultat mätt som andelen som klarat alla ämnen ökade år 2020 i bägge grupperna, jämfört med året innan. Förbättringen var större i gruppen vars föräldrar hade den lägre utbildningsnivån, vilket minskade resultatskillnaderna i Nacka. Resultatskillnaderna var dock mindre år 2015 och 2018. I länet och riket är utvecklingen negativ i gruppen elever vars föräldrar har högst gymnasial utbildning.

När det gäller det genomsnittliga meritvärde som eleverna har med sig när de lämnar grundskolan så förbättrades detta i gruppen vars föräldrar hade den lägre utbildningsnivån 2016–2019 i Nacka. År 2020 sjönk dock det genomsnittliga meritvärdet något.

Gymnasieskolan

Nedan redovisas betygsresultat för avgångseleverna på Nackas gymnasieskolor; ur olika perspektiv samt över tid. Jämförelser görs med Stockholms län och riket, mellan högskoleförberedande program och yrkesprogram, mellan kön samt mellan skolor. Betygsresultaten redovisas som betygspoäng, andel avgångselever med gymnasieexamen och andel elever med gymnasieexamen inom tre år.

Av de drygt 1 400 avgångseleverna var det knappt nio procent som gick ut från ett yrkesprogram, elevantalet är med andra ord lågt jämfört med de 91 procent av eleverna som gick ut från ett högskoleförberedande program.

Nacka, länet och riket – jämförelse över tid

Trots att avgångseleverna fick sin utbildning på distans under halva vårterminen är de genomsnittliga betygsresultaten för Nackas gymnasieskolor mycket goda. De tre betygsmåtten är för pandemiåret 2020 är de högsta under de sju år som resultat redovisats utifrån läroplanen Gy11. Den genomsnittliga betygspoängen är 15,5 och andel avgångselever med gymnasieexamen är 97 procent. Andel elever med gymnasieexamen inom tre år är 85 procent. Samtliga tre resultatmått är högre än genomsnittet för Stockholms län och riket.

Figur 5: Genomsnittliga betygsresultat för Nacka, Stockholms län och riket åren 2014–2020. Observera att skalan inte börjar på noll.

Yrkesprogram och högskoleförberedande program – jämförelse över tid

Nedanstående figurer jämför de tre genomsnittliga betygsmåtten mellan högskoleförberedande program och yrkesprogram i Nacka, länet och riket samt över tid. Betygspoängen på de högskoleförberedande programmen är högre i Nacka än i länet och riket och har varit så över tid. Utvecklingen för betygspoängen på yrkesprogrammen har däremot sjunkit över tid och är nu lägre än i länet och riket.

Figur 6: Genomsnittlig betygspoäng per kategori gymnasieprogram, åren 2014–2020.

Källa 2015-2019: Skolverket, 2020: Statistiska centralbyrån.

Liksom för betygspoängen är andel avgångselever med gymnasieexamen på de högskoleförberedande programmen högre i Nacka än i länet och riket. Även andel avgångselever på yrkesprogram är högre i Nacka både i länet och riket och har varit så under hela tidsperioden, med undantag för år 2019.

Figur 7: Andel avgångselever med gymnasieexamen per kategori gymnasieprogram, åren 2014–2020. Observera att skalan inte börjar på noll.

Källa 2015-2019: Skolverket, 2020: Statistiska centralbyrån.

Det mått som mäter genomströmningen, det vill säga andel elever som tar sin gymnasieexamen inom tre år, visar att en hög andel elever på de högskoleförberedande programmen i Nacka lyckas med det. Andelen elever i Nacka är också högre än i länet och riket och har varit så över tid. Samma mått för elever på yrkesprogram i Nacka visar en mer ojämn utveckling och har liksom betygspoängen sjunkit över tid och är nu lägre än i länet och riket.

Figur 8: Andel elever med gymnasieexamen inom tre år, per kategori gymnasieprogram, åren 2014–2020. Observera att skalan inte börjar på noll.

Källa 2015-2019: Skolverket, 2020: Statistiska centralbyrån.

Nackas gymnasieskolor

De flesta gymnasieelever fick under senare delen av vårterminen sin undervisning på distans och som tidigare nämnts är de genomsnittliga betygsresultaten trots det mycket goda för avgångseleverna. Vissa skolor har de bästa resultaten någonsin sedan Gyll infördes. Det gäller betygspoängen för båda enheterna på Nacka gymnasium, Rytmus gymnasium och Sjölin's gymnasium. Andel elever med gymnasieexamen inom tre år är det högsta någonsin för YBC och Nacka gymnasium Natur och Teknik. Men resultaten skiljer sig åt mellan gymnasieskolorna som nedanstående figur visar. Faktorer som kan påverka resultaten och vara förklaringar till skillnaderna är att antagningspoäng och programutbud skiljer sig åt mellan skolorna samt att en gymnasieskola inriktar sig enbart mot elever i behov av särskilt stöd.

Figuren nedan visar andel elever med gymnasieexamen inom tre år samt betygspoäng per gymnasieskola. Högst andel elever med gymnasieexamen inom tre år har YBC med närmare 95 procent. Därefter följer Sjölin's gymnasium och Nacka gymnasium Samhälle som båda har drygt 92 procent. Lägst andel har elever på Praktiska gymnasiet Nacka med knappt 40 procent. Magelungens gymnasieskola har mycket få elever, vilket gör att detta betygsresultat inte kan redovisas. Högst betygspoäng har liksom förra året Rytmus gymnasieskola med 16,6 poäng. Därefter följer Sjölin's gymnasium med 16,5 poäng och Nacka gymnasium Natur och Teknik med 16,1 poäng.

Figur 9: Betygsresultat för Nackas gymnasieskolor läsåret 2019/20 - betygspoäng samt andel elever med gymnasieexamen inom tre år.

Källa: Statistiska centralbyrån.

Resultatskillnader mellan könen

För såväl Nacka som länet och riket har kvinnorna bättre genomsnittligt resultat än männen för samtliga tre betygsmått. Det gäller också oavsett driftsform på totalnivå i Nacka. Sett till typ av program är det dock en högre andel män än kvinnor som tar gymnasieexamen inom tre år på yrkesprogrammen.

Störst avvikelse för enskilda skolor är det på Mediagymnasiet avseende måttet för genomströmning, med en skillnad om 17 procentandelar till kvinnornas fördel, men när det gäller avgångseleverna var det en högre andel män som fick gymnasieexamen. Sjölin's gymnasium avviker från övriga skolor genom att för två av de tre måtten har männen ett högre resultat (även om skillnaden för ett mått är obetydlig) och det tredje måttets andel är det detsamma som för kvinnorna. Även männen på Praktiska gymnasiet Nacka har en högre andel elever som fått gymnasieexamen inom tre år.

Tabell 1: Betygspoäng samt andel avgångselever per skola vårterminen 2020, uppdelat på kvinnor och män.

Gymnasieskolor	Antal elever	GBP för elever med examen eller studiebevis 2500 poäng			Andel (%) avgångselever med gymnasieexamen eller studiebevis 2500 poäng		
		Totalt	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor
Designgymnasiet Sickla	60	14,4	13,8	14,7	96	95	97
Magelungens Gymnasium Danvikstull	10	12,0	10,8	12,6	100	100	100
MediaGymnasiet i Nacka Strand	150	14,1	13,5	15,0	92	95	89
Nacka gymnasium, Natur & Teknik	340	16,1	15,7	16,8	98	97	98
Nacka gymnasium, Samhälle	320	15,8	15,4	15,9	99	98	99
Praktiska Gymnasiet Nacka	40	11,7	11,5	11,9	87	84	90
Rytmus Stockholm	220	16,6	16,1	17,0	98	98	98
Sjölins gymnasium Nacka	120	16,5	16,6	16,5	100	100	100
YBC, Young Business Creatives	150	14,8	14,4	15,3	100	100	100
Enskilda skolenheter	655	15,2	14,6	15,8	96	96	97
Kommunala skolenheter	810	15,7	15,4	16,1	98	98	99
Nacka totalt	1 465	15,5	15,1	15,9	97	97	98
Stockholms län	21 327	14,7	14,1	15,2	94	93	94
Riket	93 583	14,3	13,7	14,9	94	93	94
Yrkesprogram i Nacka	126	12,7	12,6	12,9	94	93	95
Yrkesprogram i Stockholms län	4 290	13,3	12,8	14,0	91	92	90
Yrkesprogram i riket	30 280	13,3	12,9	13,9	92	92	92
Högskoleförb program i Nacka	1 303	15,8	15,4	16,1	98	98	98
Högskoleförb program i Sthlms län	17 037	15,0	14,5	15,4	94	94	95
Högskoleförb program i riket	63 303	14,8	14,3	15,2	95	94	95

Källa: Statistiska centralbyrån.

Tabell 2: Andel elever med gymnasieexamen inom tre år per skola vårterminen 2020, uppdelat på kvinnor och män.

Gymnasieskolor	Antal elever	Andel elever med gymnasieexamen inom tre år, nationella program (%)		
		Totalt	Män	Kvinnor
Magelungens Gymnasium Danvikstull	10
MediaGymnasiet i Nacka Strand	150	66	60	77
Nacka gymnasium, Natur & Teknik	340	89	88	90
Nacka gymnasium, Samhälle	320	92	91	93
Nya DesignGymnasiet	60	75	71	78
Praktiska Nacka	40	39	41	38
Rytmus Stockholm	220	80	77	83
Sjölins gymnasium Nacka	120	93	95	91
YBC, Young Business Creatives	150	95	95	95
Enskilda skolenheter	655	77	72	81
Kommunala skolenheter	810	91	90	92
Nacka totalt	1 465	85	82	87
Stockholms län	21 302	76	74	78
Riket	90 634	78	76	80
Yrkesprogram i Nacka	117	67	69	61
Yrkesprogram i Stockholms län	3 917	68	67	69
Yrkesprogram i riket	26 768	74	74	74
Högskoleförb program i Nacka	1 348	86	84	88
Högskoleförb program i Sthlms län	17 385	78	76	80
Högskoleförb program i riket	63 866	80	77	82

Källa: Statistiska centralbyrån.

Förädlingsvärden i gymnasieskolan

Utbildningsenheten har givit SCB i uppdrag att göra statistiska beräkningar som tar hänsyn till variationerna i elevernas meritvärden mellan skolor och då få fram så kallade förädlingsvärden. Beräkningarna görs per program, men vägs också samman till ett värde för skolan sammantaget. Modellen som används förklarar knappt hälften av variationen i betygspoäng och förklarar betygspoängen bättre för elever med höga meritvärden än elever med låga meritvärden i årskurs 9, vilket indikerar att andra faktorer har större betydelse för elever med låga meritvärden. För skolor som har höga antagningspoäng, det vill säga att eleverna har höga meritvärden från grundskolan, blir det å andra sidan en viss ”takeffekt”. Det blir svårare att höja betygspoängen från en redan hög nivå.

De gymnasieskolor som ingår i materialet är utöver Nackas skolor (med undantag för Nacka Enskilda gymnasieskola) samtliga kommunala gymnasieskolor i Stockholms län. I och med att statistiksekretess råder för fristående skolor enligt SCB:s nya policy redovisas inte resultatet för de fristående skolor som är belägna utanför Nacka.

Tabellen nedan visar hur förädlingsvärdena varierar över tid per skola. Variationerna mellan åren 2019 och 2020 är ganska små. Högst positivt förädlingsvärde för år 2020 har Magelungens skola, med ett förädlingsvärde som är drygt 1,2 betygspoäng. Högst negativt förädlingsvärde har Designgymnasiet Sickla och Nacka gymnasium Samhälle med $-0,5$ betygspoäng.

Tabell 3: Förädlingsvärden (differens faktiskt-skattad genomsnittlig betygspoäng) i gymnasieskolan åren 2018–2020. GMV = genomsnittligt meritvärde, GBP = genomsnittlig betygspoäng.

Källa: Statistiska centralbyrån.

Nedanstående diagram visar differensen mellan faktisk betygspoäng och skattad betygspoäng, det vill säga förädlingsvärden, för samtliga program utifrån meritvärdet i årskurs 9 vårterminen 2020. Varje prick är antingen en kommunal skolenhet i Stockholms län eller en fristående skola i Nacka. De rödmarkerade prickarna är skolor belägna i Nacka.

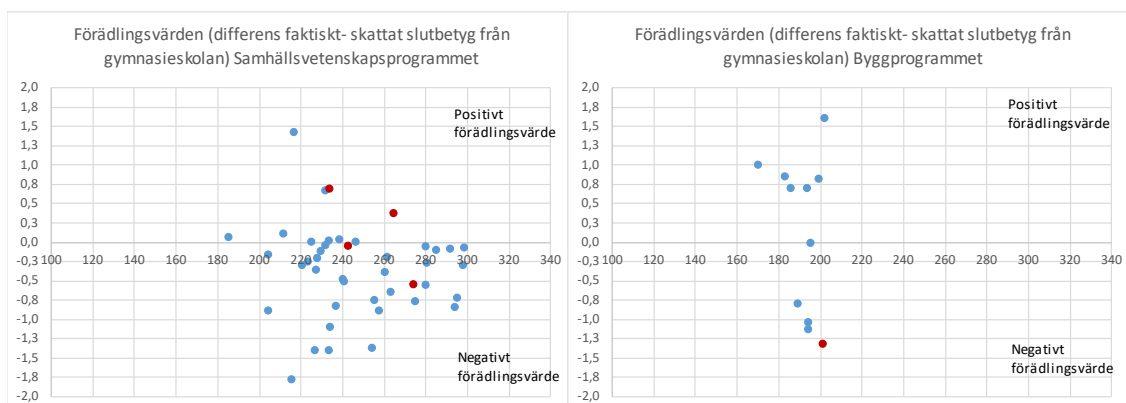
De flesta skolor har ett lägre värde än förväntat, det vill säga ett negativt förädlingsvärde, och ju högre meritvärdet är, desto färre skolor som kan uppvisa ett positivt förväntat värde. Men som diagrammet nedan visar, finns det också skolor som lyckas få ett positivt förädlingsvärde trots det höga genomsnittliga meritvärdet. För gymnasieskolorna kan det vara intressant att jämföra sina förädlingsvärden med andra skolor, på totalnivå men framför allt per program. De kan jämföra sig med skolor som har liknande förutsättningar, det vill säga ungefär samma antagningspoäng, och elevantal. I och med att förädlingsvärden för fristående skolor utanför Nacka inte är tillgängliga, blir dock denna möjlighet till jämförelser begränsad.

Tabell 4: Differens faktisk betygspoäng och skattad betygspoäng, det vill säga förädlingsvärden, vårterminen 2020. Varje prick är en skolenhet och de rödmarkerade är skolor belägna i Nacka.

Förädlingsvärden per program

Diagrammen nedan visar hur skolor i Nacka förhåller sig till övriga skolor i jämförelsematerialet för ett högskoleförberedande program och ett yrkesprogram. De flesta skolor har ett lägre värde än förväntat på samhällsvetenskapsprogrammet. Flera skolor har en differens som är omkring noll, det vill säga ungefär som förväntat. För skolor med byggprogrammet är det fler som har ett positivt värde. Skillnaden i meritvärde är lägre mellan skolorna som har byggprogrammet jämfört med samhällsvetenskapsprogrammet som har en stor spridning.

Figur 10: Differens mellan faktiskt och skattat slutbetyg för samhällsvetenskapsprogrammet och byggprogrammet. Varje prick är en kommunal skolenhet i Stockholms län eller en fristående skola i Nacka. Skolor belägna i Nacka är rödmarkerade.

Ungdomars verksamhet efter avslutade gymnasiestudier

SCB har tagit fram statistik som visar andel ungdomar som studerar eller är etablerade på arbetsmarknaden efter avslutade gymnasiestudier. Nedanstående tabell visar statistik för de ungdomar som avslutade gymnasieskolan vårterminen 2015, efter ett respektive tre år.

Högst andel etablerade ungdomar på arbetsmarknaden har elever som gått på Nacka Praktiska gymnasium, det gäller både efter ett respektive tre år. Efter tre år är två av tre ungdomar etablerade.

Högst andel studerande, både efter ett respektive tre år, har elever som gått på Nacka gymnasium Natur och Teknik. Efter tre år studerar två av tre elever.

Tabell 5: Ungdomars verksamhet efter gymnasiestudier avslutade vt 2015, per skola.

Källa: Statistiska centralbyrån.

Nedanstående tabell visar ungdomars verksamhet utifrån vilket gymnasieprogram de har gått. Ett par program har få elever, vilket innebär att 100 procent betyder ett litet antal elever. Med det i åtanke är det ändå tydligt att de elever som har gymnasieexamen från yrkesprogrammen fordons- och transportprogrammet, el- och energiprogrammet, bygg- och anläggningsprogrammet, handels- och administrationsprogrammet och vård- och omsorgsprogrammet har en hög andel etablerade ungdomar tre år efter avslutad gymnasieutbildning.

Det är också tydligt att ungdomar som gått på naturvetenskapsprogrammet, i hög utsträckning studerar vidare tre år efter avslutad gymnasieutbildning, 86 procent. Även kategorin ungdomar som gått på teknikprogrammet är i hög utsträckning i studier efter tre år, 70 procent. För elever som gått på de högskoleförberedande programmen ekonomiprogrammet och samhällsvetenskapsprogrammet är andelen studerande efter tre år inte lika hög, 60 respektive 58 procent.

I de nationella analyser som utredningen om planering och dimensionering av gymnasieskolan och komvux har gjort, konstateras att de elever som gått högskoleförberedande program och inte övergått till högre studier, har en något lägre sannolikhet för etablering än elever från yrkesprogram fyra år efter gymnasieskolan³.

³ Gemensamt ansvar – en modell för planering och dimensionering av gymnasial utbildning SOU 2020:33

Sannolikheten för arbetsmarknadsetablering fyra år efter gymnasieskolan är högre för elever på yrkesprogram än för elever på högskoleförberedande program som inte fortsätter till högre utbildning. (Det gäller dock inte alla yrkesprogram.) Den nationella bilden stämmer med andra ord hur det ser ut för Nackas ungdomar.

Tabell 6: Ungdomars verksamhet efter gymnasiestudier avslutade vt 2015, per program.

Källa: Statistiska centralbyrån.

Ekonomiska konsekvenser

Ärendet innehåller inga beslut som medför ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Ärendet innehåller inga beslut med konsekvenser för barn.

Handlingar i ärendet

Bilaga Fördjupad redovisning av kunskapsresultat läsåret 2019/20

Carina Legerius
Enhetschef
Utbildningsenheten

Åsa Arnell
Utbildningsexpert
Utbildningsenheten

Jill Salander
Utbildningsexpert
Utbildningsenheten